

**Raport Stowarzyszenia Fidei
Defensor z działalności
organów wobec przestępstw
przeciwko sumieniu i wyznaniu**

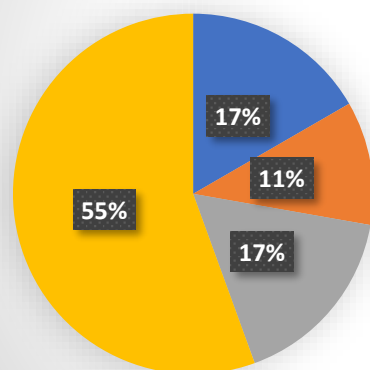

Fidei Defensor

ANTYCHRYSZTIANIZM A ORGANY PRZECIWDZIAŁANIA PRZESTĘPCZOŚCI

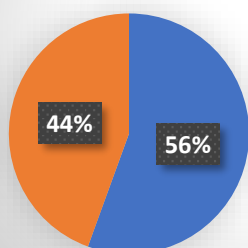
Stowarzyszenie Fidei Defensor prowadzi Centrum Przeciwdziałania Przepęstwom Przeciwko Sumieniu i Wyznaniu. Zadania Ośrodka Monitorowania Chrystianofobii prowadzonego przez powyższe organy Stowarzyszenia opierają się m.in. na monitorowaniu oraz zgłaszaniu, a także przystępowaniu do postępowań w przypadku określonych przestęstw przeciwko wolności sumienia i wyznania. Niniejszy raport ma na celu zaprezentowania stanowisk organów państwowych wobec określonych sprawców czynów mających znamiona przestęstw m.in. z art. 196 ustawy – Kodeks karny (obraza uczuć religijnych). Stan na dzień 16.10.2020 r. (pominięto kilkadziesiąt spraw, w których Stowarzyszenie nie otrzymało jeszcze odpowiedzi od organów).

Statystyka decyzji organów po weryfikacji zgłoszenia

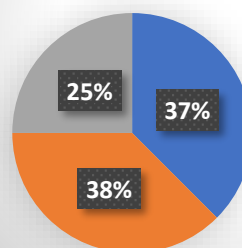
- Wszczęcie postępowania
- Wszczęcie i umorzenie postępowania
- Wszczęcie postępowania z innej kwalifikacji prawnej niż w zawiadomieniu
- Odmowa wszczęcia postępowania z powodu art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Ogólna liczba odmów wszczęcia postępowania po zgłoszeniu

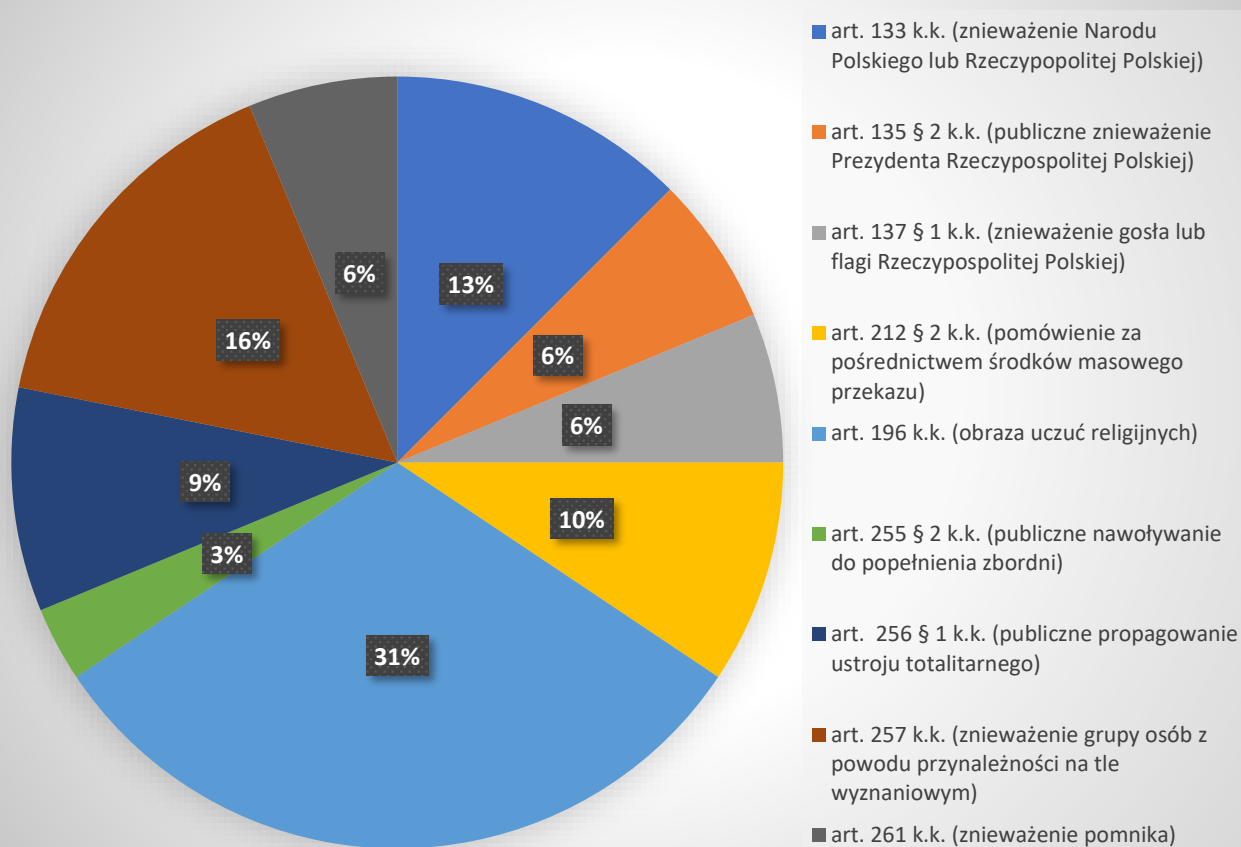
- odmowa wszczęcia
- wszczęcie

Decyzje organów w sprawie wszczętych postępowań

- wszczęcie
- wszczęcie i zmiana kwalifikacji prawnej
- wszczęcie i umorzenie

Przestępstwa występujące w zgłoszeniach (oraz kwalifikacjach prawnych pism organów)

Zgłoszenie z dnia 03.06.2020 r. [wszcęcie i umorzenie]

Sprawa z dnia 03.06.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 257 k.k. (znieważenie grupy osób z powodu przynależności na tle wyznaniowym). Sprawca nazywał Katolików „mafią pedofilską”, „kastą” oraz wzywał do instytucjonalnego prześladowania Kościoła Rzymskokatolickiego. Wszystkie czyny miały miejsce w trakcie transmisji audiowizualnej na żywo. W dniu 15.09.2020 r. wszczęto dochodzenie w sprawie naruszenia normy z powyższego przepisu. Dochodzenie prowadziła Policja pod nadzorem Prokuratury Rejonowej Szczecin-Zachód w Szczecinie. W dniu 18.09.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt PR 1Ds. 1890.2020) o umorzeniu dochodzenia. Podstawą prawną był art. 17 § 1 pkt 2 ustawy – Kodeks postępowania karnego, tj. brak znamion czynu zabronionego. W uzasadnieniu postanowienia stwierdzono, że musi wystąpić „motywacja dyskryminacyjna”, a autor uzewnętrznił swoją dezaprobatę dla

naganych czynów hierarchów Kościoła Rzymskokatolickiego. Określenia sprawcy są – wedle prokuratury – zgodne z art. 54 Konstytucji Rzeczypospolitej.

Zgłoszenie z dnia 12.06.2020 r. [wszczenie]

Sprawa z dnia 12.06.2020 r. Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 196 k.k. (obraza uczuć religijnych). Sprawca opublikował, za pośrednictwem środków masowego przekazu, grafikę przedstawiającą Marię Dziewicę (Matkę Boską) w formie pornograficznej. Sprawca również handlował tego typu wizerunkami. Z innych wypowiedzi sprawcy wynikało, że oburzenie osób wierzących, sprawiało mu przyjemność, tj. sprawca zdawał sobie sprawę, że obrazi uczucia religijne Chryścijan. W dniu 29.06.2020 r. (sygn. akt DA-I-312/20/AgM) wszczęto dochodzenie w sprawie naruszenia normy z powyższego przepisu. Dochodzenie prowadzi Policja pod nadzorem Prokuratury Szczecin-Śródmieście w Szczecinie.

Zgłoszenie z dnia 26.06.2020 r. [odmowa wszczęcia]

Sprawa z dnia 26.06.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 256 § 1 k.k. (propagowanie ustroju totalitarnego). Sprawca opublikował, za pośrednictwem środków masowego przekazu, serię filmów wychwalających ustrój komunistyczny oraz Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich, a także ich przywódców, w tym Włodzimierza Lenina i Józefa Stalina. Sprawca negował również fakt zajścia Zbrodni Katyńskiej. W dniu 31.08.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt DA-I-365/20/AgM) o odmowie wszczęcia dochodzenia. Podstawą prawną był art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. W uzasadnieniu postanowienia stwierdzono, że autor kanału na platformie internetowej „YouTube.com” oznaczony jako „Odrodzenie Komunizmu” nie gloryfikuje żadnego ustroju totalitarnego. Negowanie Zbrodni Katyńskiej uznano – w postanowieniu – za „polemikę historyczną”. Również przyjęto, że nie jest to działanie o charakterze publicznym, ponieważ by obejrzeć film, należy „kliknąć w dane nagranie”. W dniu 15.09.2020 r. Stowarzyszenie złożyło zażalenie na postanowienie prokuratury.

Zgłoszenie z dnia 27.07.2020 r. [wszczenie i umorzenie]

Sprawa z dnia 27.07.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 196 k.k. Sprawca opublikował, za pośrednictwem środków masowego przekazu, symbol Krzyża przerobiony w sposób graficzny tak, by przypominał swastykę. Sprawca również sformułował obraźliwe wypowiedzi zrównujące polskich

Katolików z niemieckimi nazistami. W dniu 27.08.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt PR 4 Ds. 1126.2020) o wszczęciu dochodzenia w sprawie naruszenia normy z powyższego przepisu. Prokuratura powierzyła dochodzenie Wydziałowi Dochodzeniowo-Śledczemu Komendy Rejonowej Policji Warszawa VI. W dniu 03.09.2020 r. Prokuratura wydała zawiadomienie o umorzeniu dochodzenia, na podstawie postanowienia Prokuratora z dnia 31.08.2020 r. (sygn. akt PR 4 Ds. 1126.2020). Podstawą prawną był art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Zawiadomienie nie zawierało uzasadnienia.

Zgłoszenie z dnia 27.07.2020 r. [odmowa wszczęcia]

Sprawa z dnia 27.07.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 261 k.k. (publiczne znieważenie pomnika). Sprawca znieważył pomnik Mikołaja Kopernika poprzez przytwierdzenie do niego obraźliwego symbolu, a następnie opublikował zdjęcia swojego czynu za pośrednictwem środków masowego przekazu. W dniu 26.09.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt D 3628/20) o odmowie wszczęcia dochodzenia. Podstawą prawną był art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Odmówiono (na podstawie art. 325e § 1 k.p.k.) wydania uzasadnienia postanowienia.

Zgłoszenie z dnia 04.08.2020 r. [wszczęcie i zmiana kwalifikacji prawnej]

Sprawa z dnia 04.08.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstw z art. 196 k.k. oraz art. 257 k.k. Sprawca opublikował, za pośrednictwem środków masowego przekazu, wypowiedź obrażającą uczucia religijne Katolików oraz znieważającą osoby z powodu przynależności na tle wyznaniowym. Sprawca stwierdził, że Katolicy to osoby homoseksualne, pedofile oraz użył zwrotu powszechnie uznawanego za obelżywy. W dniu 7.09.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt PR 4 s 1207.2020) o wszczęciu dochodzenia. Istotnym faktem jest zmiana kwalifikacji prawnej, na podstawie której wszczęto dochodzenie; zmieniono art. 196 k.k. i art. 257 k.k. na art. 212 § 2 k.k. (pomówienie, za pośrednictwem środków masowego przekazu, o takie postępowanie i właściwości, które mogą poniżyć daną grupę w opinii publicznej i narazić na utratę zaufania potrzebnego dla wykonywania danego zawodu).

Zgłoszenie z dnia 04.08.2020 r. [odmowa wszczęcia]

Sprawa z dnia 04.08.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstw z art. 196 k.k. oraz art. 261 k.k. Sprawca przytwierdził obraźliwe symbole do pomników Lecha Kaczyńskiego oraz Jana Pawła II, a następnie opublikował swój

czyn za pośrednictwem środków masowego przekazu. Sprawca dokonał swojego czynu w dzień rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego, w celu znieważenia jak największej liczby osób, które są emocjonalnie związane z postaciami przedstawionymi na pomnikach. W dniu 15.09.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt PR 4 Ds. 956.2020) o odmowie wszczęcia dochodzenia. Podstawą prawną był art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Postanowienie nie było uzasadnione na podstawie art. 325e § 1 k.p.k.

Zgłoszenie z dnia 06.08.2020 r. [odmowa wszczęcia]

Sprawa z dnia 06.08.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 133 k.k. Sprawca za pośrednictwem środków masowego przekazu sformułował oraz opublikował wypowiedź, która za pomocą słów powszechnie uznawanych za obelżywe znieważała Rzeczpospolitą Polską. W treści wypowiedzi stwierdzano, że Polska powoduje u niego „odruch wymiotny”, a także użył kilku innych obraźliwych wypowiedzi w stosunku do Państwa Polskiego oraz Polaków i Polek. Sprawca podkreślał swoją nienawiść do Polskości oraz Katolicyzmu, które znieważa, ponieważ są niespójne z jego linią ideologiczną. Sprawca utrwał negatywne oraz obraźliwe stereotypy dotyczące Polski i Polaków oraz Polek. W dniu 10.09.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt PR 4 Ds.1223.2020) o odmowie wszczęcia śledztwa. Podstawą prawną był art. 17 § 1 pkt 2. W uzasadnieniu napisano, że „zarzuty” sprawcy nie są postawione w formie „niezracjonalizowanej”, tzn. sprawca mógł mieć rację, że Polska jest „ciemnogrodzka”, „skleszona”, „skibolona”, „prymitywna” itd. Prokuratura stwierdza, że według sprawcy w Polsce zbyt silne są wpływy duchowieństwa, co racjonalizuje obraźliwą wypowiedź adresowaną w kierunku Rzeczypospolitej Polskiej oraz Polek i Polaków. Prokuratura wydaje się reinterpretować słowa sprawcy pisząc, że „[...] zdaniem sprawcy Polska jest krajem o nadmiernym wpływie duchowieństwa na życie państwowe i społeczne, w którym sprawowanie władzy odbywa się z pominięciem oficjalnych struktur i zasad prawnych, z dużą rolą tłumu – niezorganizowanego, łatwo ulegającego emocjom i niskim instynktom, odznaczającego się niskim poziomem wiedzy, wrażliwości i obywatelskiej świadomości oraz opierającego swoje decyzje i działania na prostych grupowych uprzedzeniach.” Prokuratura stwierdza, że sprawca tylko wyraża swoją opinię o Narodzie Polskim oraz Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgłoszenie z dnia 06.08.2020 r. [wszczenie i zmiana kwalifikacji prawnej]

Sprawa z dnia 06.08.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 135 § 2 k.k. (publicznego znieważenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej). Sprawca za pośrednictwem środków masowego przekazu nazywał Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej „przestępcą”, który „kupił sobie wynik wyborczy”. Również sprawca przypisywał Prezydentowi Rzeczypospolitej poglądy „nazistowskie”, którego czeka „<<pisowska>> Norymberga”. W dniu 10.09.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt PR 4 Ds. 1212.2020) o wszczęciu dochodzenia. Istotnym faktem jest zmiana kwalifikacji prawnej, na podstawie której wszczęto dochodzenie; zmieniono art. 135 § 2 k.k. na art. 212 § 2 k.k.

Zgłoszenie z dnia 10.08.2020 r. [odmowa wszczęcia]

Sprawa z dnia 10.08.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstw z art. 133 k.k. oraz art. 257 k.k. Sprawca za pośrednictwem środków masowego przekazu sformułował oraz opublikował wypowiedź, która za pomocą słów powszechnie uznawanych za obelżywe znieważała Naród Polski oraz znieważała grupę ludności z powodu przynależności na tle wyznaniowym. Sprawca przypisywał Polakom i Katolikom skłonności do stosowania przemocy domowej. Sprawca również zrównywał polskich Katolików z niemieckimi nazistami, poprzez użycie neologizmu „katonaziol”. W dniu 11.09.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt PR 5 Ds. 1065.2020) o odmowie wszczęcia dochodzenia. W uzasadnieniu napisano m.in., że neologizm „katonaziol” nie odpowiada przyjętemu w doktrynie oraz judykaturze pojęciu zniewagi. Stwierdzono, że ta obelga nie spełnia społecznych kryteriów norm obyczajowych. Zarzuty jakie stawia sprawca Katolikom są „postawione w formie zracjonalizowanej”. Kontekst znieważenia jest tutaj – według uzasadnienia – niewłaściwy, a powinno się go rozpatrywać jako zniesławienie.

Zgłoszenie z dnia 10.08.2020 r. [wszczenie i zmiana kwalifikacji prawnej]

Sprawa z dnia 10.08.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 257 k.k. Sprawca opublikował, za pośrednictwem środków masowego przekazu, wypowiedź znieważającą grupę ludzi z powodu przynależności na tle wyznaniowym. Sprawca napisał, że Katolicy to gwałciciele, pedofile, zboczeńcy, złodzieje, oszuści, nieroby oraz pijacy i lenie. W dniu 10.09.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt PR 4 Ds. 1239.2020) o wszczęciu dochodzenia. Istotnym faktem jest zmiana

kwalifikacji prawnej, na podstawie której wszczęto dochodzenie; zmieniono z art. 257 k.k. na art. 212 § 2 k.k.

Zgłoszenie z dnia 21.08.2020 r. [wszczenie]

Sprawa z dnia 21.08.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełniania przestępstw z art. 196 k.k. Sprawca umieścił na Krzyżu na Giewoncie obraźliwy dla Katolików symbol, który w odbiorze tej grupy społecznej kojarzy się jednoznacznie negatywnie. Gdy zdjęcia tego czynu zostały opublikowane w środkach masowego przekazu Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do Prokuratury. W dniu 3.09.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt ZAD-1495/20) o wszczęciu dochodzenia. Dochodzenie prowadzi Policja pod nadzorem Prokuratury w Zakopanem.

Zgłoszenie z dnia 21.08.2020 r. [odmowa wszczęcia]

Sprawa z dnia 21.08.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełniania przestępstwa z art. 196 k.k. Sprawca opublikował za pośrednictwem środków masowego przekazu treści znieważające przedmioty kultu religijnego. Przedstawiono Jezusa Chrystusa w trakcie homoseksualnego stosunku płciowego wraz z obraźliwym podpisem zawierającym słowa powszechnie uznawane za obraźliwe. Druga grafika opublikowana przez sprawcę prezentowała Marię Dziewicę (Matkę Boską) w trakcie porcjowania i spożywania substancji psychoaktywnych (napis na grafice wskazywał mefedron). W dniu 21.09.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt PR 1 Ds.2411.2020) o odmowie wszczęcia postępowania. Podstawą prawną był art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. W uzasadnieniu napisano, że treści obraźliwe są kierowane do określonej grupy ludzi, którzy chcą oglądać pornograficzne oraz narkotyczne grafiki przedstawiające przedmioty czci religijnej. Stwierdzono również, że treści nie są narzucane ludziom, którzy nie życzą sobie oglądania tych grafik. Żeby nie być obrażonym, wystarczy nie oglądać.

Zgłoszenie z dnia 21.08.2020 r. [odmowa wszczęcia]

Sprawa z dnia 21.08.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełniania przestępstw z art. 137 § 1 (znieważenie godła lub flagi Rzeczypospolitej Polskiej), art. 196 k.k. oraz art. 256 § 1 k.k. Sprawca za pośrednictwem środków masowego przekazu opublikował treści, które w większości wychwalały ustrój komunistyczny poprzez gloryfikację masowych morderców takich jak Włodzimierz Lenin, Lew Trocki, Feliks Dzierżyński i Che Guevara. Sprawca również gloryfikował rewolucję bolszewicką, a także rewolucję Fidela

Castro oraz Che Guevary. Inną postacią wychwalaną przez sprawcę był Hồ Chí Minh – dyktator komunistycznego Wietnamu. Poza zbrodniarzami wojennymi (Lenin, Dzierżyński, Trocki) oraz komunistycznymi terrorystami (Che Guevara), sprawca wychwalał również Karola Marksa, Fryderyka Engelsa, Różę Luxemburg, a także antypolskich działaczy typu Juliana Marchlewskiego (Polaka, który usiłował wcielić II Rzeczpospolitą do ZSRR), a także innego działacza marksistowskiego Feliksa Kona. Sprawca wzywał również do „walki klas”, tj. stosowania przemocy wobec „szefów” prywatnych przedsiębiorstw, w których mieli pracować adresaci treści, które publikuje. Sprawca również wzywał do zabijania „faszystów” (w slangu radykalnej lewicy „faszystą” jest każdy, kto nie zgadza się z marksizmem). Sprawca również przedstawiał Jezusa Chrystusa, na którego nakładano symbole komunistyczne oraz redukowano do „działacza komunistycznego”. Na korpusie wizerunku Jezusa Chrystusa sprawdza umieszczał głowę Edwarda Gierka. Sprawca także umieszczał godło Rzeczypospolitej Polskiej, z którego usunięto koronę (w innych interpretacjach godło Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej) na obraźliwym tle. Jedną z grafik przedstawiała Che Guevarę celującego z pistoletu w głowę Romana Dmowskiego. W dniu 29.09.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt PR 1 Ds. 2410.2020) o odmowie wszczęcia dochodzenia. Podstawą prawną był art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. W uzasadnieniu napisano, że zachowania sprawcy nie nosiły znamion propagowania ustroju totalitarnego, ponieważ – wedle uzasadnienia – nie były „w zamiarze przekonania do niego”. Wedle Prokuratury propagowaniem i nawoływaniem nie są grafiki sławiące zbrodniarzy komunistycznych oraz ustrój ZSRR. W kontekście innych przestępstw stwierdzono, że nie doszło do obrazy uczuć religijnych, ponieważ (mimo tego, że strona ma charakter publiczny) trzeba jej wyszukać, by zapoznać się z treściami. Strona sprawcy była kierowana do konkretnej grupy odbiorców, którzy mogli i chcieli zapoznać z treściami przezeń prezentowanymi.

Zgłoszenie z dnia 21.08.2020 r. [odmowa wszczęcia]

Sprawa z dnia 21.08.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstw z art. 133 k.k. (znieważenie Narodu Polskiego), art. 135 § 2 k.k., art. 196 k.k., art. 257 k.k. Sprawca za pośrednictwem środków masowego przekazu znieważał przedmioty czci religijnej m.in. Marię Dziewicę, Jezusa Chrystusa, Boga oraz Jana Pawła II. Znieważenia polegały na zestawianiu przedmiotów czci religijnej z pornografią, przemocą, narkomanią oraz innymi patologiami społecznymi. Sprawca stwierdzał, że chrześcijaństwo implikuje przemoc wobec dzieci oraz pedofilię. Zestawiano również Katolicyzm z faszyzmem oraz nazizmem. Państwo Polskie zrównywano z hitlerowskimi Niemcami. Przedmioty czci

religijnej były przedstawiane jako demony, a także potwory (dehumanizacja artystyczna). Na wizerunki świętych nakładano również symbole uważane przez Katolików za obraźliwe. Nawoływano również do palenia Kościołów. Katolików oskarżano o masowe gwałcenie osób małoletnich, m.in. Jana Pawła II. Za pomocą słów powszechnie uznawanych za obelżywe sprawca znieważył Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Osoby uczestniczące w Mszy Świętej przyrównywano do zwierząt (szympanów). W dniu 30.09.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt PR 2 Ds. 1635.2020) o odmowie wszczęcia dochodzenia. Podstawą prawną był art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. W uzasadnieniu napisano, że czyny sprawcy nie wypełniają znamion wyżej opisanych przestępstw, ponieważ treści obraźliwe są kierowane do „konkretnej grupy odbiorców dobrowolnie wyrażających chęć zapoznawania się z ww. treściami”. Osoby, które były adresatami – wedle Prokuratury – chciały mieć styczność z treściami znieważającymi Katolików, Naród Polski, Prezydenta Rzeczypospolitej itd. dlatego nie stwierdzono, że doszło do przestępstwa obrazy uczuć religijnych (mimo tego, że grafiki były rażąco obraźliwe i powszechnie dostępne). Streszczając styl argumentacji Prokuratury: żeby nie być obrażonym, wystarczy nie oglądać.

Zgłoszenie z dnia 21.08.2020 r. [odmowa wszczęcia]

Sprawa z dnia 21.08.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstw z art. 133 k.k. oraz art. 196 k.k. Sprawca za pośrednictwem środków masowego przekazu znieważał przedmioty czci religijnej m.in. Marię Dziewicę, Jezusa Chrystusa, Boga oraz Jana Pawła II. Znieważenia polegały na zestawianiu przedmiotów czci religijnej z pornografią, przemocą, narkomanią oraz innymi patologiami społecznymi. Sprawca stwierdzał, że chrześcijaństwo implikuje przemoc wobec dzieci oraz pedofilię. Przedmioty czci religijnej były przedstawiane jako demony, a także potwory artystyczna dehumanizacja). Na wizerunki świętych nakładano również symbole uważane przez Katolików za obraźliwe. Katolików oskarżano o masowe gwałcenie osób małoletnich, m.in. Jana Pawła II. Wobec Rzeczypospolitej Polskiej sprawca używał słów powszechnie uznawanych za obraźliwe. W dniu 30.09.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt PR 2 Ds. 1655.2020) o odmowie wszczęcia dochodzenia. Podstawą prawną był art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. W uzasadnieniu napisano, że czyny sprawcy nie wypełniają znamion wyżej opisanych przestępstw, ponieważ treści obraźliwe są kierowane do osób, które chcą oglądać tego typu wytwory myśli ludzkiej. Prokuratura podkreśliła w uzasadnieniu, że warunkiem koniecznym jest wyszukanie tego typu treści, by mieć do nich dostęp, a więc nie ma to charakteru obrazy uczuć religijnych. Podobnie

jak wcześniej tok myślenia wygląda następująco: żeby nie być obrażonym, wystarczy nie oglądać.

Zgłoszenie z dnia 21.08.2020 r. [odmowa wszczęcia]

Sprawa z dnia 21.08.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełniania przestępstw z art. 137 § 1 k.k., art. 196 k.k. oraz art. 256 § 1 k.k. Sprawca opublikował za pośrednictwem środków masowego przekazu treści nakładające obraźliwe symbole na graficzne zobrazowanie flagi Rzeczypospolitej Polskiej, przedmioty czci religijnej oraz propagował totalitarny komunistyczny ustrój. Sprawca produkował oraz wprowadzał do obrotu cywilnoprawnego przedmioty, na których utrwalone były obraźliwe oraz propagujące komunizm grafiki. Na grafikach przedstawiono również godło Rzeczypospolitej umieszczone na obraźliwym symbolu (identyfikowanym z szeroko rozumianym antypolonizmem oraz internacjonalizmem), a także na tym samym symbolu umieszczano wizerunek Madonny z Dzieciątkiem. Przedmioty wprowadzane do obrotu cywilnego prawnego to, w szczególności odzież, kubki, breloki, torby, a także maseczki. Na wielu przedmiotach pojawiały się wizerunki teoretyków komunizmu (fanatycznych antykatolików) takich, jak Karol Marks, Fryderyk Engels i Róża Luxemburg. W dniu 30.09.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt PR 2 Ds. 1654.2020) o odmowie wszczęcia dochodzenia. W uzasadnieniu napisano, że przedmioty publikowane na tej stronie są skierowane do konkretnej grupy odbiorców, co świadczy o tym, że nie ma charakteru publicznego (mimo tego, że każdy ma do tych treści dostęp). Masowe upublicznianie oraz gloryfikacja – wedle uzasadnienia – nie jest propagowaniem, ponieważ sprawca musiałby mieć „na celu przekonanie odbiorcy do określonego ustroju”. W kontekście znieważenia godła Rzeczypospolitej, poprzez umieszczenie go na obraźliwym symbolu, Prokuratura uznała, że symbol ten niekoniecznie jest obiektywnie uznawany za obraźliwy lub uwłaczający. Prokuratura nie uzasadniła dlaczego symbol nie jest obraźliwy, mimo tego, że w zawiadomieniu Stowarzyszenia było jasno wskazane, jakie znaczenie (w kwestii zniewagi, pogardy) ma ta grafika.

Zgłoszenie z dnia 01.09.2020 r. [wszczęcie]

Sprawa z dnia 01.09.2020 r. – Stowarzyszenie złożyło zawiadomienie o możliwości popełniania przestępstw z art. 255 § 2 k.k. (publiczne nawoływanie do popełnienia zbrodni). Sprawca umieścił na słupie ogłoszeniowym napisy wzywające do zabójstw duchownych katolickich. Sprawca również dehumanizował hierarchów Kościoła porównując ich do zwierzyny łownej. W dniu 30.09.2020 r. Prokuratura wydała postanowienie (sygn. akt PR 1

Ds.2412.2020) o wszczęciu dochodzenia. Dochodzenie prowadzi Policja pod nadzorem Prokuratury Rejonowej Szczecin-Zachód w Szczecinie.

Wnioski

W przypadku większości przestępstw organu odmawiają wszczęcia postępowań na podstawie braku znamion popełnienia przestępstwa (art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.). Najczęściej dotyczyło to przestępstw dokonanych w przestrzeni internetowej, za pośrednictwem portali społecznościowych. Najczęstszym uzasadnieniem była racjonalizacja obraźliwych komentarzy oraz stwierdzenia, że inna jest docelowa grupa odbiorców, tj. nie ma to charakteru publicznego. Art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. znajdował również zastosowanie w przypadku spraw znieważzeń pomników, do których przytwierdzano obraźliwe symbole. W przypadku nielicznych wszczętych postępowań, często organy zmieniały kwalifikację prawną. Zwykle zwracano uwagę na obraźliwe wypowiedzi zamieszczone w przestrzeni internetowej. Wszczęto bez zmiany kwalifikacji prawnej postępowania w sprawie sprawców, którzy nawoływali do zabijania duchownych Kościoła Rzymskokatolickiego, znieważenia przedmiotu czci religijnej poprzez przytwierdzenie do niego obraźliwego symbolu, a także obrazy uczuć religijnych za pośrednictwem środków masowego przekazu. Organy konsekwentnie odmawiają wszczęcia postępowań w sprawie znieważenia Narodu Polskiego, a także propagowania komunistycznego totalitarnego ustroju. Negowanie, np. Zbrodni Katyńskiej identyfikowane jest jako polemika historyczna. Wychwalanie Marksa, Engelsa, Luxemburg, Lenina, Trockiego, Dzierżyńskiego itd. oraz wzywanie do rewolucji nie jest uznawane za propagowanie komunizmu, ponieważ sprawca nie robi tego w sposób „czynny”. W kontekście obrazy uczuć religijnych najczęściej pojawiał się argument w stylu: jeżeli ktoś nie chce być obrażony, to niech nie ogląda. Co ciekawe analogiczne znieważenia i komentarze dotyczące mniejszości religijnych oraz etnicznych kończą się regularnie postępowaniami, a także niejednokrotnie skazaniem. W niektórych uzasadnieniach zdaje się, że substraty osobowe organów, starają się usprawiedliwiać sprawców, być może z osobistych powodów ideologicznych.

Interesującym jest fakt zmiany kwalifikacji prawnej w trzech sprawach. W zgłoszeniach tych Stowarzyszenie określiło następujące kwalifikacje prawne: art. 135 § 2, art. 196 k.k. oraz art. 257 k.k. Przepisy te zabraniają publicznego znieważenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, obrazy uczuć religijnych oraz znieważenia grupy osób z powodu przynależności na tle wyznaniowym. Natomiast przepis art. 212 § 2 k.k. ogólnie zakazuje pomawiania ludzi, za pośrednictwem środków masowego przekazu, o takie postępowanie, które może ich poniżyć w opinii publicznej. Artykuł 212 § 2 k.k. jest przestępstwem o charakterze prywatnoskargowym,

tzn., że sam pokrzywdzony przedstawia i popiera przed sądem akt oskarżenia, który również musiał sam sformułować. Istnieje możliwość przystąpienia Prokuratury do postępowania w sprawie z art. 212 § 2 k.k. (dopuszcza to art. 60 § 1 k.p.k.), jeżeli wymaga tego interes społeczny. Interesująca jest przyszłość postępowań, w których kwalifikację prawną zmieniły organy, w szczególności w kontekście publicznego znieważenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Być może jest to zabieg, by umorzyć postępowania.

Epilog

Wydaje się, że problematyka postępowań w sprawie przestępstw zgłaszanych przez Stowarzyszenie Fidei Defensor jest oparta o niechęć substratów osobowych do światopoglądów niekompatybilnych z ich ideologiami. Przykładowo organy przeciwdziałania przestępstwom w Szczecinie odmówiły wszczęcia postępowania w sprawie obrazy uczuć religijnych poprzez umieszczenie obraźliwego symbolu na pomnikach przedstawiających przedmioty czci religijnej (św. Jan Paweł II); w prawie identycznej sprawie (obraźliwy symbol był ten sam, tyle że umieszczony na Krzyżu – również przedmiot czci religijnej) w Zakopanem organy wszczęły postępowanie. Niepokojące jest podejście organów do propagowania ustrojów totalitarnych, w szczególności komunizmu. Konsekwencją tego typu ignorancji, w szczególności gdy działania sprawcy wypełniają znamiona przestępstw, może być w przyszłości wzrost lewicowego ekstremizmu. Obojętność organów wydaje się również być nietaktowna wobec rodzin ofiar komunistycznego terroru, np. rodzin Polaków zamordowanych w trakcie Zbrodni Katyńskiej, która przez jednego ze sprawców była negowana (organy uznały to za polemikę historyczną). Poza atakami w przestrzeni internetowej, dochodzi do fizycznych znieważań pomników, które również bardzo często są marginalizowane przez organy. Brak reakcji mógłby skutkować w przyszłości eskalacją konfliktów światopoglądowych, które od kilku lat trwają na ternie Rzeczypospolitej. Efektem tego może być wzrost przemocy, a także obniżenie bezpieczeństwa socjo-psychologicznego mieszkańców Polski.